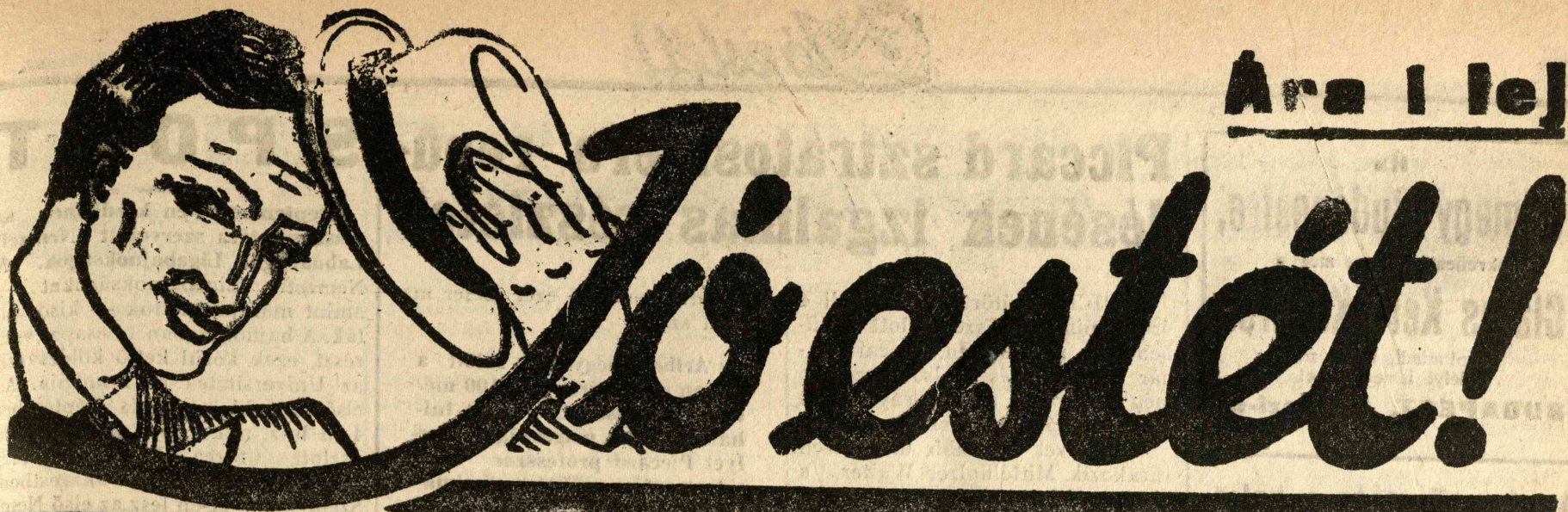

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 31
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 1 lej

Első évfolyam — 53. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932. augusztus 19

Adó, adó, adó

és mindig csak adó. Az ember egyebet sem hall, csak ezt a szót: adó. Ezt hajtja fü, fa, virág s hogy ezt csiripelik a verebek, erről beszélnünk sem kell már.

De arról, ami az adó körül folyik, arról már lehet beszélni. Mert csodálatosan furcsa dolog, hogy milyen kegyetlen kézzel kezelik oda-fenn a legmagasabb körökben — a beígért adókonnyításokat. Az emelés, új adók megállapítása s azok szigorú behajtása, nem tartott olyan sokáig, mint amilyen sokat kell várni azokra, a kellemes meglepetéseket ígérő könnyítésekre.

A pénzügyminiszter már bejelentette, hogy az adókat mérsékelni fogják. Tíz, husz, ötven százalékkal. De a bejelentés csak bejelentés maradt még eddig és semmi olyan intézkedés nem történt, amiből arra lehetne következtetni, hogy ez az adócsökkentés mostanra, például és történetesen már erre a félévre szóló érvénnyel történne meg. Nem. Ugy látszik, hogy a kormány a jövő évre teszi az ígéretet. Már pedig az még messze van. Addig még sok víz fog lefolyni a Szamoson, de az Al-Dunán is.

Megígérték egyúttal azt is, hogy az eddigi szigorú árveréseket megszüntetik és elnézőbbek, türelme- sebbek, méltányosabbak lesznek az adóbehajtásnál. És mi történik? Ép olyan kegyetlenséggel vasalják be most is az adókat, mint eddig. Mindössze egy 8 napos terminusra tett eddig. Ez az egész könnyítés.

A nyugdíjasoknak joguk van bonnal fizetni adójukat. De a bont nem fogadják el. Mert még nem jött könyvviteli utasítás.

Oh, te szent Adó! Mindannyiunk egyetlen félve remegett pán-isten- sége. Akitől jobban kell félnünk az Egy-Istennél is. Hogy fél most tőled még a Vajda kormány is. Mindössze csak egy 8 napos ter- minust tudott még adni, de a töb- bire vonatkozóan semmi hír. Pedig csak egy rendeletbe kerülne. És rögtön meg lehetne szüntetni min- den eddigi adómiszériát.

Jorgáék egy nap alatt tizenöt tör- vényt is meg tudtak szavaztatni. A mostani kormány is megszavaztat- hatná legalább ezt a törvényt már. Csak akarni kell és már kész az új rendelet. Mert várni, mindenki várja.

Hatieganu Emil erdélyi miniszter nyilatkozata az erdélyi városok közigazgatási vezetéséről és jövő sorsáról

CLUJ-KOLOZSVÁR. Hatieganu Emil Erdély minisztere s az erdélyi ügyek valóban kiváló ismerője nyilatkozatot adott, amelyben az erdélyi városok sorsáról és köz- igazgatási vezetéséről írt.

Hatieganu Emil első feladatának tartja, hogy a városok adminis- trációjának kérdését megreformál- ja. Szerinte eddig a városi vezetés teljesen rossz politikai rendszeren alapult. Különböző kormányok mindig csak olyan dilletáns vezetők- ket neveztek ki a városok élére, akik nem sokat törődtek a köz- ügyekkel, hanem csak saját szem- pontjaikat tartották szem előtt. Ennek a politikának meg kell szűnnie, mert így a városok vég- romlásba süllyednek.

— Ameddig én leszek Er- dély minisztere, — mondta Hatieganu — mindent elköve- tek, hogy ez országrészben az égbekiáltó vizsás helyzetek megszűnjének. A városok élé- akarok állítani, akik valóban tudják azokat vezetni és min- den energiájukat felhasználják arra, hogy az erdélyi városok Nyugat mintájára fejlődjenek tovább.

Tudjuk és ismerjük Hatieganu miniszter nagy tudását, széles látó- körét és mély koncepcióját, tud- juk, hogy nemcsak erdélyi ember, de valósággal rajongó szerelmese Erdélynek és az erdélyi népnek. Éppen ezért nyugodtan megmond- hatjuk e nyilatkozatával kapcsó-

latban, hogy az erdélyi városok fejlődését nem a kinevezett városi tanácsosoktól várjuk még akkor sem, ha azokat az ő teljes mérték- ben megbízható emberismerete sze- rint választják ki, hanem egyedül és kizárólag, csupán a törvényha- tósági választások során oda állí- tott városi polgároktól. Ezt kíván- ja a törvényes jog, a váltógazdaság elve és a polgárok sorsa és érdeke s ez érdekek kellő tiszteletben tar- tása is. Ezért kívánjuk tehát a városi tanácsok választás útján való megalakítását.

Mert hiába, a városi közigazga- tás olyan sajátos polgári érdekeket véd és szolgál, amelyeket a polgár- ságnak kell intézni és irányítani. Ez az ő joga és felelőssége.

Elhalasztják a konverziós törvény módosítását

Bukarestben kedvezőtlen hírek fogadják a népszö- vetség pénzügyi szakértőit. - Eles ellentétek a kor- mánypart körében a módosítás miatt

BUCURESTI. Legújabb jelenté- sek szerint a konverziót tanulmá- nyozó miniszterközi bizottság, melynek elnöke maga Vajda mi- niszterelnök, elhatározta, hogy a pénzügyminiszter törvényjavasla- tát átdolgozza. Calinescu és Ghe- megeanu államtitkárok máris ellen javaslatot készítettek. A nehézsé- gek a nemzeti-parasztpárt vélemé- nyeinek nagymértékű megoszlásá- ból erednek. A regáti frakció sze- rint ugyanis, amelynek a főmozga- tója az erdélyiekkel személyileg is szembenálló Junian amellet van, hogy a törvényt csekély reformok- kal meg kell tartani az Argetoianu által elkészített formában. Állítólag maga Mihalache sem szívesen ve- szí a bankok érdekében nyújtandó koncessziókat. Mihalache a törvény parlamenti tárgyalásakor a száz- zászalékos konverzió érdekében szállott sikra, most a közvélemény

öncafolatnak venné és politikailag eilenségesen kihasználná, ha pár hónap múltán pálfordulást jelen- tene be. A legutóbbi minisztertaná- cson hír szerint az egyes frakciók nézeteltérései kirívóan megmutat- koztak és az élesebb szembefordu- lásokat csak úgy lehetett elkerül- ni, hogy miniszterközi bizottság delegálásával ideig-óráig elodázták a kérdést. Állítólag olyan élesen és nyíltan állottak szemben egyes mi- niszterek, hogy a távollevő Miha- lacheért kellett küldeni, akinek a jelenléte azonban szintén nem tu- dott az ellentéteken enyhíteni.

BUCURESTI. A párisi Temps közli, hogy Loveday vezetésével Romániába kiküldött népszövecsé- gi szakértő bizottság tagjai Dayras francia, sir Otto Niemayer angol, Kepner német és Di Nola olasz szakértők lesznek.

Politikai körökben és az ellenzé-

ki sajtó komoly aggodalommal te- kint a népszövecségi szakértők munkája elé. Otto Niemayer — ír- ja például a Dimineata — Ausztrá- liában, Braziliában és minden álta- la áttanulmányozott országban ugyanazt a formulát állapította meg: drasztikus takarékoság, re- dukció minden vonalon és kimé- letlen diéta. Jelentéseiben a buka- resti lapok bírálata szerint egyet- len konstruktív eszme sem volt. Azt mondani egy kölcsönt szerezni nem tudó rendkívül megszorult kormánynak — állapítják meg a lapok — hogy az állami gépezet fentartásának egyedüli bizonyítéka rendesen fizetni a külföldi szelvé- nyeket, nem igényel nagyobb szel- lemi megerőltetést. — Ausztráliá- ban Niemayert erős és kiméletlen ellenzéki hangulat fogadta, Buka- restben szintén nincs nagyon jó sajtója.

Ha felmegy Budapestre,
okvetlenül keresse meg a
Clarus Kert Kabarét,
ahol mindig találkozik
erdélyi ismerősökkel.
BUDAPEST, Rákóczi-ut 15.

Agrár-szövetség a kelet-európai államok között

VARSO. Augusztus 22-én Varsóban ülnek össze a keleteurópai államok megbízottai, hogy előkészítsék az agrár-államok közötti meg egyezést. A résztvevő 8 állam: Magyarország, Lengyelország, Észtország, Bulgária és a Kisantant államok.

India elégedetlen az új alkotmánytervezettel

LONDON. A kormány tegnap éjjel nyilvánosságra hozta az indiai alkotmányreformot, amely a ke-rekasztkonferencia tárgyalásain alakult ki. A terv értelmében India népei általános választói jogot kapnak, de külön csoportokban fognak szavazni a hinduk, az indiai mohamedánok, keresztények, európaiak, a siks-törzs és a páriák, 37 mandátumot a nőknek tart fenn az alkotmány. Az indiai törvényhozó testületben 1530 képviselő lesz.

BOMBAY. Indiai nacionalista körökben meglehetősen kedvezőtlenül fogadták az angol kormány indiai alkotmánytervezetét. Az európaiak és a mohamedánok általában meg vannak elégedve az alkotmánytervezettel, ezzel szemben a hindu és siks-törzsek igen elégedetlenek. Különösen Pendzsab tartományban keltettek nagy elégedetlenséget az alkotmánytervezetről szóló tudósítások, mert ha törvényerőre emelkedik ez a javaslat, az esetben a tartomány törvényhozó testülete csaknem teljesen a mohamedánok kezébe kerül. Attól tartanak, hogy a reformmal elégedetlen törzsek éles harcot kezdenek majd a tervezett reform ellen.

RÁDIÓ

PÉNTEK, augusztus 19.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Katonazene. 19.10: Katonazene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.45: Gramofon. 21: Hegedű. 21.30: Előadás. 21.45: Kétszongorás hangverseny. 22.15: Táncczene.

Budapest. 11.15: Katonazene. 14.05: Katonazene. 14.05: Rádiókvintet. 19: A magyar lány jövője 19 Kurina Simi cigányzenekara. 22.15: Táncczene.

Bécs. 13.30: Silving zenekar. 14.40: Duhan Hans gramofonon. 15.10: Gramofon. 19: Hangverseny. 22: Szórakoz-

Piccard sztratoszféra repülésének izgalmas részletei

ZÜRICH. Csütörtökön hajnali 4 órára minden készen állott a dübendorfi repülőtéren. Piccard tanár a készülődés utolsó perceiben még megerősíti az ejtőernyőket és maga próbálja ki a szelep kötelét.

Valamivel távolabb utrakészen várakozik Mittelholzer Walter, a híres svájci repülő. Ezután Piccard feleségével és gyermekeivel megreggelizik, majd négy óra 50 perckor Sosyns-szal bemászik a gondolába.

Köröskörül hangos lesz a tömeg ujjongása, mire bucsut int övének és megadja a jelt a startra. A műszaki katonák lassan megereszlik a köteleket. A szél eleinte nyugat felé hajtja a ballont, de ezután déli szél kapja el és gyorsabb ütemben kezd repülni. Mire az első napsugár megjelenik, az Alpok fölött van már a léggömb.

A VILÁGÜRBEN

A professzor ballonjáról érkező jelentések szerint a léggömb 8 órakor már elérte a világűr. A másod-

dik rádióüzenet 15 ezer méter magasból szólt.

Az Arlberg-hegység fölött a ballon már elérte a 17.100 méteres magasságot, tehát túlhaladta azt a magasságot, amelyet Piccard professzor első sztratoszféra-repülése alkalmával elért.

A dübendorfi repülőtéren a déli órákban is nagy élénkség uralkodott. Mittelholzer Walter pilóta startkészben állt, hogy abban az esetben, ha értesítés jön a leszállás helyéről, azonnal repülőgéppel a leszállás színhelyére menjen.

A pilóta 4900 méter magasságig követte Piccard ballonját, mert annak ellenére, hogy hárommotoros a repülőgépe, nem kockáztathatta meg, hogy magasabbra repüljön.

Piccardnak minden célja odaírányult, hogy az Adriát kikerülje, nehogy esetleg belezuhanjon s így sikerült a Po sikkja fölött befejezve izgalmas repülését Verona és Mantua között leszállani.

Kedd délutánra hívták össze a német birodalmi gyűlést

BERLIN. Papen birodalmi kancellár és Loebe a volt birodalmi gyűlés elnöke között csütörtökön megbeszélés folyt, amelyen megállapították az új birodalmi gyűlés egybehívásának időpontját. Eszerint a birodalmi gyűlés első ülését augusztus 30-ára, kedd délután 3 órára hívják össze.

TÜZHARC A BERLINI UCCÁKON

A csütörtök éjszaka a német fővárosban ismét kommunista tüntetések és lövöldözések voltak. Éjfél felé Berlin északkeleti részében

a kommunisták és a nemzeti szociálisták között valóságos tüzharc folyt le.

Az egymással szembenálló politikai ellenfelek elsáncolták magukat a házbejáratokban és a házfalak mellett. Innen lövöldöztek egymással. Szerencsére a rendőrségi riadóautók gyorsan megérkeztek a lövöldözés színhelyére és véget vetettek a szokatlan háborúnak. A rendőri csapatok lezárták az egész városrészt és a lövöldözők közül harmincötöt elfogtak. A harc téren öt súlyos sebesült maradt, akiket kórházba szállítottak.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

KIADÓ fabunkolatos udvari helyiség lámpákkal, tükörrrel. Női fodrászatnak és kozmetikának nagyon alkalmas. Cím: Str. Memorandului 4.

KERESEM intelligens fiatal urileány ismeretségi, kivel szabad időmet kellemesen eltölthetném. „28 éves” jelígre.

EGY hónap alatt megtanulhat mandolinoszni nagyon jutányos árért. Hotel Transsylvania, Fülöpnél.

16 ÉVES négy középiskolát végzett leány szerény fizetés mellett állást keres. Ajánlatokat „Szerény” jelígre a kiadóba kérek.

SZÓRAKOZÁST, tánc, strand és weekend partnerhölgyet keresek. Vigkedélyű hölgyek irjanak „SZEMINARIUM” jelígre.

VIZVEZETÉK- és VILLANYSZERELÉST jutányos áron vállalok. Ferencz József-ut 93 szám.

BUTOROZOTT szoba vízvezetékekkel 2 személy részére 1000 lejért kiadó. Cím a kiadóba.

MELYIK FIATAL urileány vállalkozna vigkedélyű fiú séta- és mozi-partnere lenni? Leveleket „unalmas egyedül” jelígre a kiadóba.

SZÉPFEKVÉSÜ házastelek, nagyon szép gyümölcsösökkel eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

IRÓGÉPET keresek bérbe. Cím a kiadóban.

GOBELIN himzések és különféle kézimunkák eladók. Cím megtudható a kiadóban.

GYAKORLOTT SZÓVÖNÖK felvétetnek. Fejkendőgyár, Apáca-ucca 11/a.

GÉPESZT kazánfűtési bizonyítvánnyal felvesszünk. Fejkendőgyár, Apáca-ucca 11-a.

S P O R T

Szeptember 4-én kezdődnek az olasz mintára szervezett Nemzeti Labdarugó Ligabajnokságok. A Nemzeti Ligabajnokságokat — amint már jelentettük — kisorsolták. A bajnokságban 14 csapat vesz részt, ezek közül kettő kolozsvári: az Universitatea és Románia. Az első bajnoki mérkőzés szeptember 4-én lesz, mikor is a B. csoportba osztott Unirea-Tricolor-AMTE játszanak egymással Bukarestben. Szeptember 11-én lesz az első Nemzeti Ligamérkőzés Kolozsváron, mikor a Románia játszik az aradi Gloria CFR-rel.

A Bástya győzött Hollandiába. A Hollandiában vendégszereplő szege di Bástya futballcsapata tegnap Antwerpenben játszott az ottani TSV csapatával és szép játék után 3:0 arányban győzött. A gólokat Vincze (2) és Keleti lőtték.

A népszövetség is takarékoskodni fog

PÁRIS. A szokásos népszövetségi negyedévi jelentést ezután takarékosági szempontból csak angol nyelven fogják közzétenni. Mivel a franciayelvűre való átfordítása 7—8 ezer frankba kerül. Az eddigi jelentések mindig két nyelven jelentek meg. Ezeknek átdolgozása igen nagy összeget emésztettek fel és ez arra kényszerítette a népszövetséget, hogy takarékos-ságból ezután csak egy nyelven adják ki a jelentéseket és ez az angol lesz.

Nem tudják elfogni két ország hirhedt rablóvezérét

ORADEA-NAGYVÁRAD. Bolbe Andrást, a híres és veszedelmes rablóvezért, akit úgy a román, mint a magyar hatóságok már olyan régen kerestek, sőt a magyar hatóságok 10 ezer pengő vérédiát is tűztek ki a fejére, tegnap egy Nagyvárad melletti falun sikerült elfogni. Lángra verve kísérték Nagyváradra, de az ügyes bandita, hogy-hogy nem, egy óvatlan pillanatban a kísérő csendőrök figyelmét kiejátszva, megszökött. Keresték egész éjszaka, egy század csendőr felkutatta utána az egész vidéket, de hiába. A veszedelmes rablóvezért még mindig nem sikerült elfogni.

Egy angol pilotanő át akarja repülni az Óceánt

LONDON. Marinu, a híres angol repülőnő tegnap felszállt, hogy átrepülje az Óceánt. 33 órára vitt magával élelmet, amely szőlő, dió, kávé és kétszersültből állott. A bátor repülőnőt felszállása előtt lelkes tömeg ünnepelte és az ünnepelés közben Londonban tartózkodó Berlin polgármestere egy levelet bízott rá azzal a kéréssel, hogy Newyork polgármesterének adját. Az oceáni hajók jelentése szerint a repülőgépet látták, de erős vihartól tartanak.

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Régele Ferdinand [No. 16]

H I R E K

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus. 19. Róm. kath.
Lajos, Huba. Prot. Sebald,
Ludwig. Görög. M. Andrei Izr. 17. Ab.

A pénzügyminiszter megengedte, hogy a nyugdíjasok bonnal fizessék az adójukat. Ma egy nyugdíjas fizetni akart. Odaadta a bonjait. A tiszviselő nem fogadta el. A bon tehát nem — bun.

Egy fiatalember megy a doktorhoz. A doktor megvizsgálja.

— Ne egyék, ne igyék, kerüljön minden nehézségre munkát, — mondja az orvos.
A páciens megdöbbenve mondja:
— De hiszen épen az a baj, hogy nem eszem s hogy nem tudok dolgozni.
— Hát miért? — kérdi a doktor.
— Mert munkanélküli vagyok.

A vendéglőben a pincér elejtette a görögdiányt. Egy szellemes vendég megjegyezte:

— Milyen jó görög kiejtése van.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárás-jelentése szerint: zivatarra hajló idő várható, lecsapódásokkal.

— **Inspekciós gyógyszertárak:** Lukács D. Uniós-ucca, Minerva Ferenc József-ut. Dr. Olariu Deák Ferenc-ucca.

— **A Szent Istvánnap előkészületei.** A holnapi Szent István-nap ünnepségei alkalmával a következőképp állapították meg a külföldi államok küldöttségeinek sorrendjét az ünnepi felvonuláson. Amerikai, törökországi, németországi, olaszországi, romániai, ausztriai magyarok. A menetet a magyarországi vidéki és budapesti városi küldöttségek zárják be. A pesti gőzhajótársaságok az esti Gellért-hegyi tűzijáték alkalmával dunai korzóhajókat bocsátanak a közönség rendelkezésére, hogy a tűzijátékot a Dunáról is élvezhessék.

— **Kihirdették a kegyelmet a halálraítélt baracktolvajok előtt.** Megírtuk, már, hogy Horthy Miklós kormányzó megkegyelmezett a két ceglői baracktolvajnak. A halálos ítéleteket életfogytiglani fegyházra változtatta át. A kegyelmi határozat tegnap érkezett meg Kecskemétre, ahol a törvényszék elnöke kihirdette a két gyilkos, Lőrincz János és Szedlacek József előtt. Ezután a két rabot a törvényszékről átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Betörés a törvényszék szomszédságában.** Nagyon merész lopás történt tegnap éjszaka a törvényszék közvetlen szomszédságában. Ismeretlen tettesek behatoltak Gyetvai István Str. Wilson 7. szám alatti házába és ott a hálószobából ellopták Gyetvai levett ruháját, amelyben benne volt a pénztárcája, órája és több értéktárgya. Gyetvai reggel észrevéve ruhája eltűnését, jelentést tett a rendőrség bünygyi osztályán. A pénztárcában 1010 lej volt. A kár körülbelül 11 ezer lej. A rendőrség bevezette a nyomozást.

20—25-ike között kifizetik az augusztusi nyugdíjakat

Miért nem váltották be a bonokat az adófizetésnél?

CLUJ-KOLOZSVÁR. A pénzügyigazgatóság közlése szerint az augusztusi havi nyugdíjak kifizetését 20. -s 20-ike között meg fogják kezdeni. Elterjedt hírek szerint csak a félhavi nyugdíjat kapnák meg a nyugdíjasok most, ez azonban téves, mert a pénzügyminisztérium értesítése az egész havi nyugdíj kifizetését jelzi. A kiutalás megérkezését mára vagy holnapra várják.

Amint közöltük, a pénzügyminisztérium körrendeletében értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a nyugdíjbonokat adófizetések fejében elfogadják, de ki-

fejezetten csak a nyugdíjas vagy törvényes örökösei adója fejében és pedig azon nyugdíjasok bonjait, akik négy hónapnál több ideje nem kaptak nyugdíjat, teljes összegben, míg azokat akik négy hónapnál kevesebb időre szóló bonjuk van 10, illetőleg 20 százalék erejéig fogadják el.

E rendelet keresztülvitele, értesülésünk szerint, azért kéri, mert a minisztérium nem intézkedett hivatalában arról, hogy miképpen számolják el az állampénztárral a pénzügyigazgatóságok ez elfogadott bonokat.

Nem kerülnek rögtönítélő bíróság elé a szegedi revolveres nők

SZEGED. A szegedi ügyészség a főügyészséggel történt előzetes megbeszélés után úgy döntött, hogy Fullajtár Erzsébetet és Ambrus Borbálát, akik a múlt év novem-

berében revolveres rablótámadást követtek el Szegeden egy hivatalnokleány ellen, nem állítja statáriális bíróság elé, hanem ügyüket a rendes bíróság elé utalja.

Ma már mindenki tudja, sőt egész Kolozsvár és vidéke közönsége olvassa a korán reggel megjelenő

és a késő délután megjelenő

című napilapokat, amelyek a leggyorsabb és legmegbízhatóbb hírszolgálatokkal szolgálnak a közönségnek.

Ára 1 lej!

Kérje mindenütt!

— **Ismét elhalasztották a Donáth féle sorozatos lopások tárgyalását.** A törvényszék negyedik szekciója mára tüzte ki Donáth József és társai kolozsvári lakosok bűnperét. Donáth Józsefet és két társát néhány hónappal ezelőtt sorozatos lopások elkövetése után letartóztatta a rendőrség. A nyomozás befejezése után mintegy harminc lopás rájuk bizonyításával átadták a tetteseket az ügyészségnek. A törvényszék mai tárgyalásán, mivel a tanuk nem jelentek meg, a főtárgyalást elhalasztották.

— **Ujabb tudományos kísérletek alapján meg tudják állapítani, hogy melyik a rák-beteg vére.** Egy német tudós, Lehmann-Fatius Henriknek sikerült olyan vegyi eljárást találnia, amelynek segítségével biztosan meg lehet különböztetni a rák-beteg vért az egészséges ember vértől. A felfedezés részleteit a tudós eddig még csak szakkörökkel ismertette meg.

— **Kiszabadult a csalással vádolt angol főúr.** Lord Kysant, az angol hajózási mánás, aki annak idején nagy port felvert angol hajótársasági panamának volt a főszereplője, ma reggel feleségével együtt elhagyta a börtönt és nyugatwalesi kastélyába autózott.

— **74 unokája van.** Pusch János jómódu gazdálkodó 96 éves korában szívhűdésben meghalt. Az agastyán sohasem volt beteg és halála előtt is még a Tóvölgyben lévő szőlőjében volt. 74 unokája és dédunokája van.

— **Ujra lejátsszatták a bácsi gyilkosságát.** Pár nappal már beszakosságot. Pár nappal ezelőtt beszakosságról, amelyet a bácsi erdőben hajtottak végre. Szekeres László és Szabó János bácsi legények megölték vetélytársukat, Mateias Pétert. A szerencsétlen fiú Kardosfalván volt szolgaleány és ugyanannak a leánynak udvarolt, amelyiknek a két gyilkosságra vetemedett vetélytárs, akiket a kardosfalvi szép leány nem hallgatott meg. Erre a felbőszült legények barátjukat kicsalták sétálni a Bács határában lévő kőbányához, ahol hirtelen rátámadtak és négy jól irányzott dorongütéssel agyonütötték. Majd menekülni próbáltak, de másnap már el fogta mindkettőjüket a csendőrség. A csendőrségi nyomozás után átadták a két gyilkost a kolozsvári ügyészségnek, amely bevezette a vizsgálatot. Pastia vizsgálóbíró tegnap kiszállott a bűntény helyszínére, hogy megejtse a gyilkosság lefolyásának rekonstruálását.

— **Sanjurjo spanyol fölkelvezér óriási erejével tartotta varázshatása alatt katonáit.** A spanyol lapok érdekes és jellemző történetet közölnek az elfojtott monarchista puccs vezérérl, Sanjunjo tábornokról. A tábornok Spanyolország leghatalmasabb természetű és legerősebb embere. Röviddel a köztársaság kikiáltása után szélsőballodali lázadás tört ki Sanjunjo egyik csapattestében. A tábornok megjelent a lázadó csapat előtt, kiválasztotta a zendülés főszereplőjét, a nyakuknál fogva megragadta és felemelte őket, egymáshoz csapta a fejüket, majd a földhözvágta a két szerencsétlen embert, akik eszméletlenül maradtak a földön. Ez a jelenet olyan elképesztően hatott a lázadó csapatra, hogy a katonák szinte kábultan engedelmessé váltak a tábornok vezényletének és visszatértek a kaszánya belsejébe.

— **Gyilkos gyermek.** Borzalmas bűntény helyszíne volt tegnap a Dámbovita partja. Nicolac Báltáretu 16 éves bukaresti illetőségű fiú a Dambrovitában halászott barátjával Constantin M. Tudor 26 éves fiatalemberrel. A zsákmányon azonban összevesztek s így tette került a sor. N. Báltáretu, miután egy ütést kapott Teodortól, elővette kését, hogy azzal védekezzék. Barátja felé szurt, de szurása olyan szerencsétlenül érte ellenfelét, hogy Constantin Teodor pár órával később ki is szenvedett a kórházban. A rendőrség a gyilkos gyermeket letartóztatta.

— **Egy biztosítótársaság nemes intelme egy öngyilkosjelölthöz.** Az egyik amerikai biztosító társaság különös levelet kapott a napokban egyik ügyfelétől. A fél arról értesíti a vállalatot, hogy nagy nyomorra miatt a jövő héten öngyilkos lesz. Ez nagy kárt jelentene a vállalatnak, mert kénytelen volna 200 ezer dollárt kifizetni az öngyilkos hátramardottjainak. A fél azonban jó ember, nem akar túl nagy kárt okozni a vállalatnak és ezért hajlandó hatvanezer dollár azonnali kifizetése ellenében lemondani öngyilkossági tervéről. A biztosítótársaság így válaszolt a levélre. „Ne legyen öngyilkos. Itt csak egy segít, az erkölcsi bátorság és jellemzilárdás. Ez sokkal többet ér, mint a pénz.” Most nagy érdeklődéssel várják, hogy a társaság nemes intelmének megvolt-e a kellő foganatja.

— **Egy olasz rendőr 10 lirára büntette Mussolinét szabálytalan hajítás miatt.** Mussolini szabálytalanságot követett el, mivel autóját meg nem engedett sebességgel hajította a Vie Flaminan. A közlekedést lebonyolító rendőr leállította a kocsi és megbüntette a Duce 10 lira erejéig a törvény nevében. Mussolini kifizette azonnal a reá rótt büntetést, majd saját autogrammjával ellátott fényképet nyújtott át a szolgálatot becsületesen végző rendőrnek. És legnagyobb elismerését fejezte ki a közlegénnyel szemben.

* **Jámor Lajos nagy nyári táncmulatságot rendez augusztus 20-án szombaton este fél 10 órai kezdettel és szépségversennyel egybekötve a Balogh kerthelyiségben, Gyufagyár-ucca 14. szám alatt.**

Terjessze mindenütt a „Jóreggelt!”-et

180-200 beteget kezel naponta a kolozsvári Pasteur intézet

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári Pasteur intézetbe naponta 40—50 beteg érkezik Erdély, sőt a Bánát minden részéből. Érdekes az intézet egy napi betegstatisztikája: Egészségesen eltávozott 25 felgyógyult beteg. Helyébe jött 20, akik közül 5-en intézeti betegek. A belső betegek közül 48 férfi és 34 női beteget számol el a betegkimutatás. Az állandó külső betegek száma meghaladja a 120-at, akiknek legtöbbje vidéki és az intézet környékén levő lakásokban kereset magának hajlékot betegsége idejére.

Állandóan 180—200 betege van a nagyszerűen felszerelt, elsőrangú kolozsvári Pasteur intézetének. És az orvosi kezelés sem hagy semmi kívánni valót maga után. A napokban történt ugyan egy haláleset, amellyel kapcsolatban az egyik helyi lap támadást intézett a Pasteur-intézet orvosi kezelése ellen. A rossz értesülés alapján az egész eset olyan színben tünt fel aztán, mintha az orvosi kezelés lett volna az oka a halál bekövetkezésének. A Pasteur-intézet részéről adott nyilatkozat szerint a szerencsétlen beteg kutyaharapás után hat héttel jött orvosi segítségért, ilyen előrehaladt állapotban azonban már az orvosi segítség sem tud mindig csodát tenni, s így a halál bekövetkezésében semmi része sincsen az orvosi kezelésnek.

Elémisztet lopott, mert éhes volt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Még vannak, akik csak akkor lopnak, ha az éhség kényszeríti lopásra. Mihályfalván a szegény Nonica Ludovic 40 éves gazda már annyit éhezett, hogy nem bírta tovább a koplalást. Hosszas gondolkodás után lopásra határozta el tehát magát. Behatolt Crisan Vasile községi gazda lakásába, ahol az éléskamrát kereste fel és 4 kiló kenyert, 3 kiló szalonnát és egy kiló turót lopott el. Lopás után még jobban erőt vett rajta az éhség, úgyhogy leült a ház elé és enni kezdett a lopott zsákmányból. A csendőrség észrevette a vad sietséggel evő tolvajt és az egyik csendőr megkérdezte Nonica Ludovicától, hogy honnan szerezte a nagymennyiségű élelmiszert. A kérdésésre a megtévedt bevallotta, hogy lopta, mire letartóztatásba helyezték, majd másnap reggel szabadoneresztették, de a lopott étel nélkül.

— **Jelentkezzék a Voitlander-gép eladója.** Szecserán István Kőmálajai-u. 5. sz. alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen egyéntől egy Voitlander gyártmányú 608.516. számú fényképezőgépet vásárolt. Szecserán kéri az eladót, akit károsodás ért, hogy jelentkezzen a központi rendőrségen, ahol a fényképezőgépet átveheti.

Bocu Sever tartományigazgató át akarja helyezni a Kolozsvárról Temesvárra került Filipescu főügyészt

TIMISOARA-TEMESVÁR. Bocu Sever volt bánati tartományi igazgató nincs megelégedve a temesvári perének sikerével, amely megmentette őt minden marasztaló ítélettől, de viszont sok kellemetlenséget okozott neki. Erre való tekintettel illetékes helyen kérte, hogy a temesvári vezetőfőügyészt, dr. Filipescu Richardot helyezék át.

Ennek minél biztosabb elérése érdekében Bánát volta tartományi igazgatója heves kampányba kezdett „Vestul” című temesvári lapjában.

Legutóbbi cikkében még tovább ment és kéri az összes bírók büntetésből való elhelyezését, ép úgy, mint ahogy éppen Filipescu főügyészt elhelyezték Kolozsvárról Temesvárra a Boila-ügyből kifolyólag.

Bocu Sever, akit a tartományi igazgatóság pénzének elsikkasztásával vádoltak annak idején, a bírósági felmentés után politikai légtételt is követelt. Ez az indító oka a főügyész elleni kampánynak, ami eddig eredménytelennek bizonyult és ezért harcol tovább Bocu Sever „Vestul” lapjában.

Elfogták a Kétvízköz rettegett katonaszökevény szélhámosát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Hét hónappal ezelőtt az egyik Galacon állomásozó ezred megkeresésére országos körözőlevelet adott ki a galaci rendőrség Horváth Ödön kolozsvári Kalandos-ucca 37. szám alatti lakos ellen, aki őrmesterét megverte és azután megszökött az ezredétől.

A katonaszökevény hónapokig bujkált a hatóságok elől, míg arra szánta magát, hogy különböző álneveken „egzisztenciát” próbáljon magának teremteni.

Ez a tevékenysége abban nyilvánult meg, hogy szélhámoskodott, ahol csak lehetett. Kolozsváron Soós János Füzfa-ucca 2. és Mihály-

cea László kétvízközi lakókat károsította meg érzékenyen. Az utóbbi időben valósággal rettegett tőle a kétvízköziek.

A napokban Bánffyhungyadra tette át működési székhelyét, de vesztére, mert egy Kovács Sándor nevű kolozsvári fiatalember az utcán felismerte a körmönfont szélhámos katonaszökevényt és átadta a bánffyhungyadi hatóságoknak, mely tegnap kísérte át a VI-ik kerületi rendőrségre. Kihallgatása során töredelmesen bevallotta szélhámosságait. Bünlajstromának összeállítását után átadják az ügyészségnek, ahol majd gondolkozhatik héthónapos tevékenységei fölött.

Oltár elé kellett volna mennie de inkább a halált választotta egy tordai legény

TURDA-TORDA. Feurdean Trajan 21 éves vigkedélyű, Torda mellett lakó falusi legény, öngyilkos lett. A fiatal legény, az egyik közeli majorban szolgált már évek óta. Tegnapi este bement Szindre, s ott barátaival találkozási kimentek a község mellett elterülő nagy tóra tutajozni. Vidám hangulatban csapkodták a vizet ezekkel s ebben a jókedvű szórakozásban alig tudták megérteni, amikor

a fiatal Feurdean a tó közepére érve kiállt a tutaj széleire és fejest ugrott a mélytőbe.

Társai megrémülve álltak a tótajon, de segíteni már nem tudtak semmit, mert a fiu eltűnt, s hiába várták, nem bukkant fel többé. Tegnapi átkutatták az egész tavat, míg nagy munka után sikerült a hullát felszínre hozni. Az ügyészség kiszállt a helyszínre s miután megállapították, hogy a fiu tényleg öngyilkos lett, így nem terhel senkit a felelősség, a hullát beszállították Tordára. A faluban az a hír járja, hogy Feurdeannak most vasárnap kellett volna örök hűséget esküdnie menyasszonyával, de ugylátszik meggondolta magát s a boldog házasságot helyett inkább a halált választotta.

Rejtélyes körülmények egy Máramarosszigeten eltűnt urino személye körül

BUDAPEST. Husztnál a Tiszából július 24-én egy jólöltözött 25—30 év körüli fiatalasszonynak a holttestét fogták ki. Az ottani csendőrség megindította a nyomozást és megállapították, hogy a holttesten gyanús sérülések vannak, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az uriaszony esetleg bűncselekmény áldozata

lelt. Az ottani hatóságok további nyomozásuk során arra a megállapításra jutottak, hogy július közepén egy budapesti gyógyszerész felesége rokonának látogatására Máramarosszigetre utazott.

A talált holttest személyleírása ráillett a budapesti uriaszonnyra és éppen ezért az a feltevés alakult ki, hogy a budapesti gyógyszerész felesége talán rejtélyes körülmények között került a Tisza vizébe.

A budapesti főkapitányságon az értesítés vétele után nyomban átnézték néhány hónapra visszamenőleg az összes eltűnéseket, azonban ilyen eltűnési bejelentést nem találtak.

A hatóságok most kéri, hogy jelentkezzen az, akinek hozzátartozója június vagy július havában Máramarosszigeten eltűnt.

Egy tordai házaspár a közeli faluba ment betörni

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt napon Gerend községben érdekes lopásról rántotta le a leplet a csendőrség. Dascal Tódor s felesége tordai lakosok behatoltak Pop Tódor gerendi lakos házába, ahonnan több fehérneműt és ruhát loptak el. Felöltöt, fejkendőt, kamáslit és vásznat és egy parasztkabátot, amelynek az értéke pár ezer lejt tesz ki. A csendőrség a tolvajokat menekülés közben a szomszédos faluban érte utól. Elvették tőlük a lopott holmikat és megindították a tolvaj házaspár ellen a szigorú eljárást.

Összeesett az uccán

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az éjjel a Sütő-uccába hívták ki a mentőket, ahol összeesett hazamenés közben Dán Bálint Sütő-ucca 6. szám alatti lakos. Injekcióval sikerült a beteget magához téríteni. A törvényszék előtt ma délbén Caraba Mózes 40 éves szolga esett össze a nagy melegtől. Azonnal a helyszíntre telefonáltak a mentőket, ahonnan Matache szolgálatos mentőorvos szállott ki és rövid elsősegélynyújtás után eszméletre térítette a beteget, majd lakására szállította. A beteg állapota nem súlyos.

Bosszúból letarolták és elhordták a termését

CLUJ-KOLOZSVÁR. Lakatos Avram 58 éves, Lakatos János 34 éves gerendi lakosok és feleségeik felkerekedtek az elmúlt éjjel s kapákkal és kosarakkal felszerelve, átrándultak Popa községbe, ahol egyenesen régi haragosuk Pop Sándor földjére mentek és nekifogtak a burgonya és a paszuly letarolásának. A megkárosított reggel vette észre a pusztítást és összeszámolta, hogy 80 fészék burgonyát és az egész paszuly termést ellopták a földjéről. A megkárosított gazda feljelentést tett a csendőrségen az esetről, ahonnan megindult a nyomozás és rövidesen kézre is kerültek a tolvajok. Megindították ellenük az eljárást.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban CZINK CÉG egy fogalom!